

Vodi? kroz zagreba?ku scenu slem poezije

A ?to se ti?e morala ? morala sam!

Pi?e: Vid Jeraj | 15.08.2014. za: Lupiga.Com

Prisutna ve? trinaestak godina, kao redovna svojta net-cafeu, knji?ara i papirnica po Zagrebu, Splitu i Beogradu, slam poezija je, najkra?e re?eno, pjesni?ki performans ?to s publikom komunicira iz domene lingvistike i logopedije. Poput osa u boci od kole, nekih dvadesetak predstavnika, asimilirano je unutar buffet-prekarijata iz neke kvartovske pri?e; pardon, pjesme... U toj heterogenoj smjesi lirskih provokatora, beat-boksa?a i beat-pjesnika, ali i socijalnih nadrealista, samo za primjer istaknimo polemi?ki tandem Dina Tremensa i Djanga Lai?a, recimo i Franka Bu?i?a, odnosno pleme-menitu Jasminu ?u?i?...

Sipaju?i jezi?ljivo svoje stihove, nekad i pod prozor kolegica oficijelnih pjesnica, a kolegama na glavu, svaki ?e slemer ?to suptilno, a ?to izravno, htjeti prenijeti poruku, bilo muzikalno??u stihova ili metajezikom koji razoru?ava, kao u lajni 'kurva je kasnila kao menstruacija vampirove supruge' iz pera ni?epotpisanoga. Poigravanje s tradicijom, pretjerana upotreba rime kojom obiluje vrt hrvatske knji?evnosti, ali i vjerno preno?enje ritmike i sinkopa engeskog jezika iz afroameri?ke tradicije svakako su odlika onog ?to rade Dino i Django, kao dva stranca istog kovanca. Tako ?e Django sricati, ?izgledam kao crnac Franceti?a Jure/ blatnjave frizure? u pjesmi 'Ne znam kad ?u opet u ribolov po?i', dok je Dino poznat po repanju od prve do pete brzine. Njegov stihoklepa?ki mijenja? brzina, kao vi?estrukog prvaka dr?ave u slamu, mjesto koje dijeli s Djangom, uostalom, nitko nije dovodio u pitanje, iako posljednjih godinu dana i ne nastupa previ?e.

[youtube QHrt6BnDv-c#t=48]

Franko iz splitske Udruge DADAnti, ?iji je osniva?, dugogodi?nji je ?lan Dru?tva hrvatskih knji?evnika, kojem su slikarstvo i web prva fronta izraza. Autor zbirki objavljivanih u inozemstvu i u nas, postariji pastir undergrounda, njegov je lirski subjekt iskreni ('?ru') ?ivotni ka?njenik, vreme?ni tinejd?er s primjerkom Erotike pod mi?kom. Izlaze?i ?esto iz sfere svakida?njice u ono bolno neugodno, on ludi?ki zakucava slu?atelja za stolicu, a od ?ega ?esto protre krv u jagodicama. Dio njegove pjesme, 'A ?to se ti?e morala ? morala sam', zvu?i ovako, ?P.S. ganga/ mala ti je pre?iroka za-te/ ali zato voli banko-mate/ izlegle se iz nje dvije gla-ve/ e moj zmaju caru-kralju-la-ve/ oooj!!!?. Iza Jasmine, koja dolazi iz Po?ege su, kao i iza Frane, objavljene ve? zbirke i zbirke, u planu joj je i izlazak poezije na engleskom u Londonu. Uglavnom je bliska beogradskoj sceni, ?iji je ?asopis Poezin i ure?ivala. Od njezinih stihova, izdvajamo redak, ?..pod te?kim sam teretom ve?eras, kamiond?ija u mojoj glavi.../ ?trajka...?. Ekipa iz Poezina, odvojila se od Pesni?enja, tzv. Treninga aktivne poezije, koja je na regionalnom planu znala okupiti ama ba? sve aktere ovog teksta, i one po?potane i one slavljene (**Autor gre?i, jer Poezin je u formi web fanzina postojao jo? od 2007. godine. Pre Pesni?enja. Imali smo priliku da im preporu?imo desetak autora za nastup na Pesni?enju. Komentar: Milan Mijatovi?.**) Tako?er stara slam-pjesnikinja, na ?iji glas ve? neko vrijeme ?ekamo da se ponovno javi je Sanja Kvastek, sa zbirkom 'Rozno okno', ?ije je jezi?enje blisko Bu?i?evoj put-opa?nosti.

Ali otkud ta slam-poezija i ?to ona ho?e, pravo je pitanje? Naj?e??e ne ?eli ni?ta, prepu?taju?i lirskoj vrsti slobodnog stiha da se jarmi s pretenciozno??u, na barikadama je s larpurlartizmom. Posezanje rukom u magi?ni trokut izme?u mobitela, seksusa i penkale ?esta je strategija na?ih junaka i junakinja. Tako ne mo?emo izbje?i ni profane sonete Dijane ?urkovi?, koji ve? samom zlouporabom forme, ukazuju na kratak put izme?u medija ?itanke i zone malih oglasa sa 'utih' stranica, s jasnim ironijskim odmakom. Svjesni ?injenice da je pozicija izme?u recitiranja i performansa dio potrage za vlastitim identitetom, nekada?nji su predstavnici ove scene pisali vjerno kao i njihovi uzori, istaknimo Milana Fo?nera i Zdenka Franji?a, autore nekolicine zbirki pjesama, ali i romana i zbirke kratkih pri?a. Pored Tremensa i Lai?a, konstanta zagreba?ke pri?e (pardon, pjesme!) je Mario Kova? koji objavljuje poeziju jo? od

ranih studentskih dana. Ovaj kazali?ni i filmski redatelj, kao i DJ, svoju poeziju prona?i ?e u mapiranju svakodnevice, prvenstveno onome eti?kog, pa i politi?kog tipa. Mario je, kao scenski me?tar, podjednako vje?t u konferansi, kao i le?ernom orkestriranju ivenata, s naglaskom za pripremu atmosfere nastupa Brune Toma?i?a, travija iz Nightmare Stagea, kojeg nije potrebno odvi?e predstavljati bez obzira zovete li ga An?om ili Orfejem. Ve? da samo dobro i po?teno razmislite, kad ste posljednji put u?ivo ?uli hitove Doris Dragovi? i Dane International? Zacijelo na ve?eri slam-poezije...

Usprkos ovom ki?astom vremeplovnom izletu u devedesete, stalna formula slema je rock-generacija, s obzirom da je usporedba slemera i rockera sve prije ? nego li nategnuta. U to ime istaknimo ?arka Jovanovskog, iza kojeg je rad u bendovima Abnor Malan i Electric ?are, ?ije je iskustvo stejd?a itekako privr?eno mikrofoniji, ba? kao i autenti?nog Dejana In?i?a iz Virovitice, frontmena benda Crni dani u Vatikanu. Njegov osebujan stil kojeg se mo?e usporediti s Jesenjinom i Satanom Panonskim je prilikom boravka u Beogradu sna?no dojmio prisutne. Tako mu je iz usta beogradskog pjesnika Tobi?a Tobi?a uru?en nadimak 'Pokojni ?in?i?' koji se zadr?ao do danas.

Pogledamo li autore koji predstavljaju budu?nost slama, u Beogradu, Zagrebu, a i Splitu, odnosno u gradovima koji paratiziraju ovim scenama, ima novijih imena, marljivih momaka i djevojaka, kojima nije problem zadr?ati pa?nju publike lirskom provokacijom, ?esto i na vlastiti ra?un, bilo socijalnog statusa, bilo tu?i, ako ve? govorimo o mentalitetu mase. ?ekamo njihove zbirke ili barem lirski oblikovanu, filetiranu prozu, koje ni dosad nije usfalilo. A kad bismo morali istaknuti formu koja je podjednako bliska ?itavoj ekipi, na va?e iznena?enje, istaknimo ? haiku. Tako je Franko Bu?i? objavio ?ak ?etiri zbirke haikua, o ?emu su Japanci jo? na prijelazu tisu?lje?a snimili i autorski dokumentarac. Za kraj ?u napisati svoj kontroverzni haiku, ipak je ljeto; dakle, ljetni haiku: ?I cvr?e cvr?e/ ma?ja crijeva tik do/ bijele crte.?